

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovijo, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Cetrt leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Cetrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Volitve na Ogrskem.

Volilno gibanje na Ogrskem mora biti uprav velikansko, kajti če vladi že ne zadostuje vojaštvo, kar ga je v deželi, če mora že iz Cislitvanske klicati na pomoč cele armade, potem mora volilno valovje pač že jako visoko pluskati.

Na Ogrskem so bile volitve vedno jako burne, prav za letos je bilo pričakovati, da temu ne bo več tako, in da bodo volitve mirnejše, kajti letos se voli prvič po novem zakonu o volitvah. Ta zakon iz leta 1899. je razsojevanje o volitvah odvzel parlamentu in je poveril kraljevski kuriji, torej rednemu sodišču, zajedno pa upeljal kaj stroge določbe glede agitacije, tako da je kandidat vedno v veliki nevarnosti, da mu mandat kasirajo.

Pri prejšnjih volitvah je igral glavno ulogo slavnostni kotel. Ta je z godbo in z velikim spremstvom hodil od vasi do vasi, od gostilne do gostilne, dajal za pijačo, razdeljeval ženam darila, prirejal večerje in kosila, vse, da volilce »prepriča«.

Sedaj je temu večinoma konec. Novi zakon prepoveduje vse to. Če se daje volilcem za pijačo ali če se jih povabi na večerjo — je to že podkupovanje in mandat se bo kasiral. Zdaj smejo kotel samo še govoriti, deliti zastave in peresa ter peti nasprotnike zasramujoče pesmi . . .

Tudi agitacija uradništva in duhovščine se je z rečenim zakonom znatno omejila. Kandidirati sme uradnik samo, če se svoji službi odpove, a vsaka zloraba urada — in to je bila prej običajna stvar — se po novem zakonu strogo kaznuje.

Tudi zlorabi vere — ki je na Ogrskem zelo cvetela — se je naredilo konec. Novi zakon določa, da je volitev neveljavna, če se je za kandidata v cerkvi pridigovalo, ali v spovednici delalo, ali prirejal zanj procesije, sploh, ako so se porabljale za uplivanje na volilce cerkvene reči in cerkvene navade. V takem slučaju zapade duhovnik strogi kazni. Ako bi mi v Cislitvanski imeli tak zakon, bi naša duhovščina zaradi zadnjih deželnozborskih volitev imela danes hude ure. Škof ljubljanski, ki je sam pridigoval zoper napredno stranko in sam proti nji agitiral, ki je izdal v volitvene namene pastirski list, ki je zaukazal molitve v cerkvi za zmago klerikalcev, in ki je zaukazal razpostaviti v ta namen Najsvetejše, bi bil po tem ogrskem zakonu obsojen najmanj na tri mesece v ječo in seveda bi bil tudi kot škof odstavljen. Takisto bi bili obsojeni tudi vsi duhovniki, ki so agitirali, izvolitev klerikalnih kandidatov pa bi bila razveljavljena.

Naj reče kdo kar hoče, tak zakon je pravičen, in je nujno potreben tudi pri nas. Kakor uradniku zloraba uradne oblasti, tako mora tudi duhovščini biti zabranjena zloraba cerkvene oblasti. Država, kjer niti to ni zagotovljeno, nima pravice, se šteti mej civilizirane, mej pravne države.

Vzlic vsem izbornim predpisom omejenega zakona bodo volitve še vendar

velike svote veljale. Rečeni zakon je namreč tudi določil tako imenovane »konstitucionalne volilne stroške«, tiste izdatke, ki so dovoljeni. Tako je dovoljeno v veliki županiji Abay-Torna, ki šteje 8 volišč in 13.727 volilcev, izdati za vožnje volilcev iz bivališč na volišče 28.998 K in za njih hrano na dan volitve 27.454 K. K tem izdatkom pridejo potem še izdatki za zastave, programe itd. in pa drugi diskretni izdatki. Po zakonu dovoljeni, uradoma omejeni stroški so torej taki, da bo vsak mandat veljal povprek 20.000 kron.

Navadno je, da mora kandidat te stroške sam plačati, oziroma jih je prej plačala zanj vlada, če je bil njen pristaš. V nekaterih okrajih pa tudi volilci sami zlože vse stroške. Tisza, Széll, Apponyi, Szilagyi in drugi niso nikdar plačali niti krajcarja, dasi je zadnja izvolitev grofa Apponyija veljala nad 50.000 gld.

Po tem zakonu se bodo torej letos vršile volitve na Ogrskem. Gotovo je, da se bodo vršile veliko poštenjeje, kakor kdaj poprej — vsaj v madjarskih okrajih. V slovaških in rumunskih okrajih ostane bržčas vse pri starem, vsaj poroča se, da hoče vlada na vsak način preprečiti, da bi bil voljen kak naroden Slovak. In to se ji tudi posreži. Protestantski Slovaki gredo sicer kakor levi v boj, katoliški Slovaki pa so popolnoma apatični in se nič ne menijo, prav kakor bi hoteli pokazati manjšo vrednost katolicizma.

V Ljubljani, 1. oktobra.

V znamenju sprave.

Spravna pogodba med Staro- in Mladočehi je podpisana. Razlike v programu sicer ni odpravila, pač pa položila temelj mejsebojni strpljivosti in jedinstvu v boju za češka narodna, jezikovna in gospodarska prava, ter v boju zopet vedno smelejše in predrznejše nastopajoče nemštvo in vedno očitnejše sovražno vladno Koerberjevo. Čehi, ki so že po svoji naravi kritični, opozicionalni, k negaciji

nagnjen narod, so izprevideli, da jim mejsebojno pobijanje v sedanjem kritičnem času samo škoduje in da jim je sloga nujno potrebna. Zategadelj so se med glavnima češkima strankama sklenili kompromisi, ki narodu in njega napredku niso škodljivi. Koerberjeva vlada se kaže Čehom čim bolj neprijaznejša; na sodiščih je nemščina zopet dominujoča. V Šleziji in na Moravskem se tepta narodna enakopravnost z nogami. Tudi na železnicah nočejo priznavati češčine ter kroté zavedne Čeha celo z — orožništvom. Koerber hoče mešane župnije razdeliti ter je škofu v Litomešicah dovolil, da pokliče duhovnike iz Nemčije. Tudi načrt kanala Dunava-Vltava-Laba je odložen ad calendar graecas. Zato pa pozivlja »Politik« češke deželne in državne poslance k najodločnejši opoziciji, k najradikalnejšemu boju zoper Koerberjevo vladno, ki škoduje češki narodnosti na vseh koncih in krajih. Sprava bodi podlaga veliki in neizprosni opoziciji zjedinjenega čškega naroda.

Čiste volitve na Ogrskem.

Danes so se začele na Ogrskem volitve v parlament. Dočim so bile v prejšnjih časih že priprave za volitve viharne in navadno tudi krvave, so letos minuli volilni shodi skoraj docela mirno in brez hrupa. Széll je izdal parolo, da hoče imeti letos »čiste volitve«; zato vladna stranka ni žrtvovala tolikih svot za podkupovanje kakor prejšnja leta in tudi agitacija se je vršila precej evropsko. Ta pojav je v ogrski državi nenavaden in se mu čudi ves svet. Saj so bile doslej ogrske volitve prav taka specialiteta kakor rimski karneval. Ali slava karnevala je otemnela, in tudi ogrske volitve so postale dolgočasne. Tako se je vsaj zdelo do včeraj. Nenadno odpotovanje ljubljanskih in celovških polkov, katerim so se nedvomno pridružili tudi drugi, je dokaz, da je vendarle velika nevarnost, da se volitve ne izvrše brez izgredov. Novi parlament ima nalogo, skleniti s cislitvansko polovico

LISTEK.

Ženska v družini in v družbi.

Predavala gđ. Zofija Kvedrova v „Mestnem domu“ dne 29. septembra t. l.

O ženskem gibanju, o ženski emancipaciji vladajo pri nas še zelo zmedeni pojmi. Posebno moški smatrajo vsako stremljenje našega spola po izobrazbi in samostojnosti kršenjem svojih starodavnih predprav. In tudi večina ženstva samega misli, da obstoji emancipacija v nekakem smešnem posnemanju moža. Ne rečem, da niso bili cilji ženskega gibanja v začetku nejasni, mnogokrat pretirani. Iz temeljne ideje enakopravnosti obeh spolov so se izvajali napačni zaključki. Uresničenje ženskega ideala se je iskalo v enakosti z možem. Odtod so se izcimili oni tipi moških žensk, ki so sicer kultivirale svoj razum in svojo duševno nadarjenost, ki so pa ob enem skušale zatreti v sebi vse ženstvo. Žena kakor soproga in mati jim je zavzemala neko nižje stališče, v družini so videle zapreko na poti k svojim idealom.

Naravno je, da so ti nezdravi nazori hitro izginili iz ženskega pokreta. Žalostno je le to, da moški in ženski prijatelji ženskega razvitka še danes smatrajo te nenaravne ideje za ideal ženske

emancipacije. Razumno ženstvo se nikdar ne bode odrevalo lastnostim svojega spola. Pravi poklic žene je v družini in samo v družini bo našla svojo srečo. Kakor soproga in mati pa ima pravico, zahtevati enakopravnost z možem. Mož in žena sta dva različna ali jednako vredna dela jedne celote. Kakor ima mož pravico in svobodo za svoj telesni in duševni razvitek, tako ga mora imeti tudi žena. Nekdanji ideal žene danes ne more več zadostovati. Kako naj bo nežno, nerazvito in nevedno bitje sposobno za težko nalogo soproge in matere? Kako naj rodi in vzgaja nova bitja, ako je še njena lastna individualiteta negotova in slaba? Res, nekaj lepega je devica, ki ničesar ne ve o zlobi sveta, o burji življenja, ki ne pozna nobenih duševnih bojov, ker je njeno srce mirno in prazno, ki nima pojma o skrbeh, ki moré telo in duha. Nekaj lepega, da, ali več gotovo ne. Pride življenje in zlomi jo. Ona nikdar ne izpolni svojega poklica. Mož jo bo morda ljubil in oboževal, njegova opora, njegova svetovalka, njegov zvesti tovariš v sreči in v nesreči pa ne bo nikdar. In rečem vam, da tako bitje resničnega spoštovanja niti ne zasluži. Zvestna in energična bi morala biti žena. Bister razum, odprto oko, bogato srce in globoka duša, to naj bo njeno orožje v življenju. Svojemu možu kos njegove duše, del

njega, žena in tovariš! Otrokom vzgojiteljica, sestra in prijateljica, ki jih razume, ki z njimi živi, ki jo spoštujejo in ljubijo ne samo zato, ker jim je dala življenje, ampak zato, ker jih je učila razmišljati, ker jih je učila spoštovati človeka v sebi in v drugih. In vsem, kateri jo poznajo, naj bode prijazna znanaka, pri kateri vedno najdejo duševnega razvedrila, pametnega sveta in resne pomoči, ako je treba. Stroga proti sebi, blaga proti drugim, trda in energična proti hinavščini, pravična proti vsem, kar je človeškega. Taka bi morala biti žena! Ne malenkostna in tesnosrčna, ampak dobra, plemenita, odpušljiva. Poznati bi morala življenje, upoštevati razmere in njeno srce, polno dobrote, bi marsikaj razumelo in oprostilo, kar danes tako trdo obsoja. Izobražena, plemenita, razumna žena ima tako krasen in velik delokrog, ima toliko vpliva, stori toliko koristnega in lepega, da se niti oceniti ne da. Značajan, inteligenten, za vse dobro navdušen mož gotovo doseže visoke cilje, zastopa vplivno, odgovorno mesto v javnosti, koristi s svojim duhom, s svojim delom celim generacijam, dvigne jih moralno in mogoče tudi materialno, ali pravo osebo srečo, ono blago duševno zadovoljstvo more širiti le žena. Žena je poklicana v to, da blaži, da širi krepkost in ono neopisljivo, a tako krasno dobroto in plemenitost srca, ki vse razume,

vse objemlje. Ženi je dobrota že prirojena, žena ima že zdrav naraven instinkt, ki jo malokdaj zapelje ali goljufa.

Vzgoja žene je danes tako pomanjkljiva, da več pokvari, nego koristi. Glejte, stare, borne kmetske žene, ki morda še čitati ne znajo, bodo imele mnogokrat zdravnejše sodbo od inteligentnih mestnih dam. In zakaj? Ker poznajo življenje, ki se v mestu ženski mladeži prikriva ali ponareja. Ne mislite, da poznavanje življenja, vse njegove bede, vseh njegovih groznih in pretresljivih senc kazi in pokvari. Jako slab in frivolni značaj mora imeti oni, kogar tragika življenja ne oblaži, kogar ne poglubi, komur ne obogati duše in srca! Prikrivati dekletom skrbi in težave, nesrečo in hudobijo sveta iz nekake napačne sentimentalnosti, češ, ah, vse to skusi že sama dovolj hitro, se mi pa ne zdi le nespametno, ampak naravnost neodpušljivo. Vsak človek mora biti pripravljen, da tudi na njegova vrata potrka nesreča ali izkušnja, in kako naj bo oprezen, ako ničesar ne ve? In če bi tudi njemu samemu osoda prizanesla, na njegovi desni in levi so ljudje, ki jih ljubi ali ceni ali pozna, ki se lahko spodbudijo, ki lahko zapadejo neprijaznemu slučaju in na njem je zdaj, da jim pomaga, da jim svetuje, da jim je pravičen, ali da jih vsaj lahkomišljeno ne obsoja.

(Dalje prih.)

nagodbo, dognati trgovinske pogodbe ter sploh rešiti celo vrsto gospodarskih vprašanj. Zategadelj se nove volitve ne vrše toliko v znamenju političnih prepornih točk kakor na podlagi gospodarskih vprašanj. Vlada stranka se vrne gotovo še močnejša v zbornico. Antisemitizem bodo delali pač nekaj ovir, ali važnih in pomembnih zmag ne dosežejo. O drugih narodnostih, zlasti o Slovaki, niti govora ni, zato je poskrbela že vlada s svojimi orožniki in vojaki.

Vojna v Južni Afriki.

Kitchener piska že na zadnjo luknjo! Iz Pretorije poročajo »Standardu«, da se bode z Buri, ki so po zadnjem dnevu meseca septembra še vedno v vojni, postopalo kot z banditi ter da se priredé nanje vojaške gonje, katere se udeleže vse čete, ki so na razpolago in pa nova četa orožnikov. Ta četa pa se šele osnuje. Kitchener pokaže sedaj svojo »železno roko«, t. j. sedaj začne nastopati še divjše in še brutalnejše kot doslej. Ali dosegel ne bo ničesar. Samo to se mu zna pripetiti, da bodo postopali tudi Buri z Angležji odslej nečloveško ter postrelili vse ujetnike. Škoda pa bodo imeli potem gotovo Angleži večjo. Iz Bruslja poročajo, da so dosegli Buri novo večjo zmago. Menda se gre za bitko, katero je imel general Kruitlinger spočetka minolega tedna pri mestu Herschel, vshodno Aliwal Northa. Kruitlinger je nabral v Oranju večjo četo Burov, prekoračil pri Aliwalu reko Oranje, a se moral zopet umakniti na ono stran reke. V terek pa se je nakrat pojavil zopet na kaplandski strani reke pri Herschelu, zgrabil ondotni angleški tabor ter ga pobil in razpršil docela. Brigadni general Murray je bil ubit, 215 Angležev je bilo ubitih, ranjenih ali ujetih, 2 topa, mnogo streljiva in živil je bilo zaplenjenih. Botha se je umaknil v Natalu zopet proti severju, kar se smatra le za manever. Buri se zbirajo tudi na portugalski meji. Bati se je, da vderó Buri na portugalsko ozemlje.

Dopisi.

Iz Radovljice, 30. sept. (»Slovenec« v odgovor.) »Slovenec« z dne 27. t. m. je napadel davčne eksekutorje v radovljiški okolici, češ, da pri izvrševanju svoje službe usiljujejo svoje liberalne nazore, oziroma gnili liberalizem zavednim gorenjskim davkoplačevalcem, zabavljajo čez klerikalce, se norčujejo iz Marijinih družb itd. Ker imam v radovljiški okolici kot eksekutor tudi jaz opraviti in sem si v svesti tudi liberalnega mišljenja, sodim, da meri čislani katoliški list z onim napadom prav name. Ali jaz se ne spominjam, da bi bil kdaj pri izvrševanju svoje službe komu usiljeval svoje liberalne nazore itd. Zato pozivljam dotičnega »Slovenčevega« dopisnika, da natančno navede, kje, kdaj in proti komu sem pri izvrševanju svoje službe storil kaj takega? Dokler mi on tega ne navede, dotlej ga moram smatrati za podlega lažnjivca in zlobnega obrekljivca!

Moji dobri prijatelji, ki se v svoji krščanski ljubezni tako zaganjajo vame in v mojo, v tem oziru popolnoma nedolžno družino, pa naj bi mi že enkrat privoščili te preklicane liberalne nazore, katerih mi ni nobeden usilil, temveč sem se jih pridobil sam in so me stali mnogo, mnogo! Radi tega se jih sedaj tudi trdovratno držim! Ko bi bil ostal na očetovem domu v rodni gorski vasi, bil bi sedaj najbrž prav goreč klerikalen zagovornik in velik oboževatelj takozvanih katoliških listov. Toda nemila usoda me je pognala po svetu, mnogo sem videl, mnogo slišal, mnogo bral, mnogo poskušal. Ustvaril sem si o svetu, njega lokavosti, hinavščini in brezvestnosti svojo sodbo, svoje naziranje, in ako je to spoznanje rodilo v meni liberalno mišljenje, kaj morem jaz zato!? Zakaj pa nekateri, ki bi bili lahko dobri in poštene ter jih neugodne materialne razmere ne silijo v izvrševanje nemoralnih in nedostojnih dejanj, niso taki, kakršni se delajo in kakor uče druge. In če se mi že od nekdaj gnusi hlinba in hinavščina, in če ljudem s takimi lastnostmi v svoji odkritosrčnosti kar v obraz povem, kar mislim o njih, kaj morem jaz zato!? Postal sem torej liberallec iz prepričanja in liberallec hočem ostati tudi znanprej,

ker mi vest kot takemu ne očita zlih dejanj, dasiravno moji dobri krščanski prijatelji v zadnjem času vedno in vedno upijejo nad mano rekoč: »Poglejte ga, liberalca, kakšen je!« Toda jaz sem v arcu in v dejanjih še zmiraj tak, kakršen sem bil pred več leti, le drugi ljudje okoli mene se spreminjajo v marsičem! Ali ti ljudje ne bodo sodili mene, ampak oni neskončno pravični Bog, ki ne more niti goljufati niti goljufan biti!

Ker sem liberallec, je naravno, da simpatiziram z najbližnjo liberalno stranko. Rad bi rekel, da sem njen pristaša, a se ne upam, ker sem tako neznamenit človek, nimam nikake volilne pravice, in ji torej ne morem na noben način koristiti. Vendar pa, kakor rečeno, vsejedno simpatiziram z njo in bom vedno ponosen, ako me bode štela med svoje, dokler bode imela tako nesebične in neomadeževane voditelje, kakor jih ima sedaj! Nasprotno pa tudi ne morem škodovati »zavednim« Gorenjcem na njih klerikalnem mišljenju, kajti, komur ne prestrojijo srca lastne izkušnje, tistega se liberalizem ne prime, pa naj mu ga kdorkoli še tako usiljuje. In liberalizem se sploh ne more kar tako usiliti, kakor kako politično ogledalo ali kak kandidat klerikalne barve. Zato ga tudi nikjer in nikomur ne usiljujem. Vrh tega pa je zame brez koristi, če je cela Gorenjska klerikalna ali liberalna. Ako pa nastane potreba, da moram včasih kreniti tudi v kako gostilno, da si tam nekoliko odpočijem in okrepečam utrujene ude, takrat imam menda tam tisto pravico, kakor vsak drug gost, naj že bode klerikalnega ali liberalnega mišljenja. Ako nanese o takih pogovorih slučajno še na politiko, in mi začne kak klerikalen nestrpež naštevati liberalne grehe, takrat smem menda tudi jaz odpreti usta, zavrniti nasprotnika ter prosto izraziti svoje politično mnenje! Ako komu kaj rečem čez pristoječo čast, naj me kliče zaradi tega na odgovor k sodišču! Pač slab mož bi moral biti in nevreden hlač, če bi ne znal ali se bal tudi javno braniti svoje nazore? Na Kranjskem pa menda sedaj še tudi nismo prišli že tako daleč, da bi morali ravno liberalni eksekutorji nositi torbo na ustih, in bi smeli govoriti samo takrat, kadar bi jim v to milostno dovolil kak klerikalec! Posebno čudno se sliši, ako kaj takega zahtevajo od svojih nasprotnikov ljudje, ki večkrat rabijo svoja službena opravila naravnost za politično agitacijo in katerih pristaši, pa naj si že bodo tudi c. kr. služabniki, smejo pred očmi klerikalcev delati kar hočejo, a pravicoljubni »Slovenec« jih nikoli ne pokara!

Radovljiški davčni okraj je precej obširen, in je, kakor se je »Slovenec« zmagovito pobahal pred nekaj dnevi, razun Lesec ves v klerikalnem taboru. A da so ravno Lesce tako liberalne, temu gotovo nisem kriv jaz, ker imam prav tam najmanj opraviti! Radovljiški davčni okraj je razdeljen v 15 županskih občin in v 19 župnij ali far. V vsaki teh občin in župnij stoji na čelu katoliško-zavednih prebivalcev neomahljivi občinski in župnijski veljaki, ki imajo časa, sposobnosti, moči in raznih drugih sredstev dovolj, da morejo z uspehom pobijati in odbijati od svojih udanih podložnikov »gnili liberalizem«. Za eksekutorja za ves ta okraj pa je le ena malenkost v svoji neznatni osebi! Večkrat moram obhoditi opravljaje svojo težavno službo vse kraje tega okraja lačen, žejen in z raztrganimi podplati, ker si ne morem privoščiti, kar želi moj želodec. Ako bi stregel želodcu po njegovih željah, bi mi večkrat ničesar ne ostalo od picle mesečne plače za mojo ljubljeno družino doma. Raje potrpiam jaz, kakor da bi videl njo v pomanjkanju. Za službo zunaj in za obrabljene podplate ne dobim nikakih dijet in nobene odškodnine. Kadar opravim službo zunaj, dobim drugo delo v uradni pisarni in takrat se moram ob nedeljah popoldne in ob delavnikih pozno v noč, ko se drugi vesele ljube prostosti, truditi z risanjem, da si s tem pridobim kak postranski vinar in morem potem shajati vsaj za silo! V takih razmerah mi le malokdaj hodi na misel politika. In pred takim revežem se zdaj mogoče kranjska klerikalna stranka zato, ker on tuintam včasih pove kako resnično njenim pristašem, ako je ravno k temu izzvan od njih, tako boji in trese, da ga na vseh krajih zasleduje in obrekuje po svojih agitatorjih,

in ga je zdaj še celo začela javno pobijati v svojem glavnem glasilu. Zatorej vsa čast taki velikodušni in ponosni stranki in njenemu glasilu »Slovenec«, ki prinaša take katoliške napade! V svoji največji ponižnosti vzamem z »liberalne latarne« v eno roko svoj klobuk, v drugo pa svojo »znano kapo« ter se klanjam do tal Vam, slavni klerikalni junaki!

Fran Rojec.

Od Sv. Lenarta pri Selcih,

30. sept. (Odgovor selškemu dopisniku). Naj poprej bodem potipal za tisti del dopisa, ki selškega g. župnika Tomaža Rožnika najbolj — peče. Na shodu in po hišah je pripovedoval o tisti znani taksi ženinu Božiču. Župnik Tomaž Rožnik pere zamorca. Danes sem v položaju, da izjavim javno pred vsemi čitatelji: Župnik Tomaž Rožnik je računal ženinu okrog 35 gld. (za krajcarje se nikar ne pikolovite!) Ženin je to povedal g. Fr. Tavčarju, in to ve tudi čez 20 priči. Potem še le mu je, ko so mu svatje pravili, da je ženin siromak, računal samo 10 gld. 90 kr. Ko se je pa pred nekaj časom brat ravno istega Božiča pod ravno takimi okolnostmi ženil, ni se mu računilo 35 gld. ampak samo toliko, kolikor je sedaj ta Fr. Božič v rešnici plačal in menda še manj. Tukaj se gre za to, da se enemu več računa kot drugemu in potem se mu potom »glihenge« ali »barantanja« še le zniža. Kakšno postopanje je to, prepuščam cenjenim bralcem v razsodbo! To trditev vzdržujem kakor sem slišal od drugih, osebno pa od g. Fr. Tavčarja. Če je gospod Tomaž Rožnik s tem razžaljen, kar se da sklepati, ker se tako opravičuje in hoče postaviti resnico na glavo, naj to ži in zagotovljen naj bode, da bodemo lojalno priobčili to, kar on trdi, da ni res. Če pa na toži in ne dokaže, da ni res, kar mi trdimo vzdržujemo ta za g. župnika Rožnika nelep in nečasten dogodek v polni meri kakor se je pisalo v »Gorenjcu« in »Narodu«. Tedaj! — Do tedaj je pa vsa oprava, orodje in živina g. župnika za nas dobljena in sv. Lenarški učitelj ne ve, zakaj mu bi bilo treba požirati debele, ker ravno on ponuja vrelo kašo ženitovanjske takse, katere se bode prej shladila predno bode g. Tomaž Rožnik dokazal, da ni res kar mi trdimo. To je ena. Druga točka pa je o volitvah. Pred vsem si štejemo v čast, da je naša občina med vsemi gorenjskimi za Lescami prva po številu naprednih glasov.

Od naše strani se ni agitiralo prav nič. Samo do naših zanesljivih somišljenikov smo šli in se dogovorili, da gremo volit na vsak način Lazzarinija. Lažnik in falot pa je, kdor pravi ali piše, da je hodil učitelj od Sv. Lenarta po fižolovi kupčiji. Na dan s hišo, v kateri je bil učitelj na agitaciji s fižolovo kupčijo! Če ima dopisnik kaj poguma in časti naj se javi, da je on to pisal, da ga vemo prijeti za njegove laži in zdi se nam popolnoma, da je ta dopisnik tisti, ki ga ženitovanjska taksa tako peče. Na dan tedaj, kličem, na dan, da se spoznamo! Mi se v slučaju če komu kaj očitamo, vselej podpisemo in to store tudi naši vrli napredni fantje, vi pa se ne upate podpisati, ker pišete same laži, da vas ne moremo tožiti in vam pred sodiščem po tегniti hinavsko lažljivo krinko raz obraz. Že pred par meseci so vam preprosti fantje, ki niso lemenata študirali, rekli, lažniki, hinavci in so se podpisali in vi ste to spravili v žep in bili tiho, kakor tepen cucek.

In zdaj bode zopet molče požrli to. In vi pravite: ljudstvo je govorilo. O vi vsi, ki to govorite in — vrjamate! Mi vemo da so volili pri nas samo ti-le dr. Brejca: 3 župniki, 1 kaplan, 2 gostilničarja in potem je konec, ker vse glasovnice so podpisali ti peteri ljudje. Le okrog 20 je bilo takih, ki so sami napisali skoro vsi napačno dr. Brejca in če bi bila komisija hotela, bila je v naših rokah, bi bili vsi tisti glasovi neveljavni tako, da bi ostali le tisti, ki jih je napisalo omenjenih 5 mož. In to je govorilo ljudstvo! Vsi naši glasovi pa so bili kaj vredni, ter so šli iz prepričanja brez pritiska, brez agitacije, brez spovednice, brez nedeljskih pridig, brez shodov, brez letanja po hišah, brez laganja. Pri vas pa ste to in še več porabili. Naš glas je vsak 10 vaših vreden!! Tajil ni nihče od

naših, da je volil napredno, vaši pa so tajili, da niso volili z vami, ostalo pa je naših doma gotovo do 30, kateri niso prišli zato, vedoč, da ne bomo imeli večine. Tako je in nič drugače! Oh, ne jokaj več, oh ne jamraj več, liberalci še niso preč.

V kratkem pričakujemo, da se dopiše dopisnik in da dokaže resnico o taksi, odnosno, da toži. Prihodnje čase pa bomo priobčevali polagoma vse volitvene dogodke. **Anton Germek,** učitelj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. oktobra.

— **Osebnosti.** Na mesto umrlega finančnega svetnika g. Iv. Tratnika in umrlega trgovca g. Frana Dolenzja je finančno ministrstvo imenovalo za člana deželne komisije za odmerjenje dobitkovine gg. Ferdinanda Aviana, finančnega svetnika in Frana Doberleta trgovca in posestnika v Ljubljani.

— **Slovesna otvoritev mestne dekliške osemrazrednice pri sv. Jakobu v Ljubljani.** Danes se je otvorila nova, krasna stavba, mestna dekliška osemrazrednica. Po cerkvenem opravilu v cerkvi sv. Jakoba, kjer je daroval mašo g. kanonik Zamejic, so se šolski prostori blagoslovili. Med tem so se zbrali v šolski telovadnici deželni predsednik g. baron Hein v spremstvu okr. glavarja g. Haasa, dež. šolski nadzornik g. Hubad, okr. šolski nadzornik ravnatelj g. Levec, gimn. ravnatelj g. Senekovič, realni ravnatelj g. dr. Junowicz, ravnatelj obrtnih šol g. Šubic, ravnatelj višje dekliške šole g. dr. Požar, člani deželnega in mestnega šolskega ter občinskega sveta z gospodom županom Hribarjem, vodje mestnih javnih ljudskih šol z učiteljskim osebjem ter učiteljice novootvorenega zavoda. Gospod župan Ivan Hribar je v daljšem nagovoru podal zgodovino nove stavbe, omenjal izvrševalne faktorje, trdilo, ki so stavbo izgotovile ter izročil ključ vodenjici šole gđ. E. Guslovi. Gđ. Gusl se je zahvalila mestni občini, mestnemu županu Hribarju in dež. zboru, ki so si pridobili za zgradbo največjih zaslug. L. 1895. po hudem potresu so učiteljice in učenke žalostne ostavile porušeno šolo, sedaj pa se je dvignila prav na onem mestu nova krasna stavba kakor Feniks iz pogorišča. Seveda je novo poslopje razsežnejše, saj pa se je število učenk, katerih je bilo spočetka šole le 182, danes potrojilo ter je sedaj na zavodu že nad 600 učenk. A tudi učiteljski zbor se je podvojil. Končno se je govornica zahvalila za šolo vzorno vnetemu c. kr. okr. šol. nadzorniku ravnatelju g. Levcu ter obljubila, voditi pouk in vzgojo na zavodu v versko-nravnem in narodnem duhu. Učiteljice zavoda bodo storile vse, da vzgoje iz svojih učenk Bogu in cesarju vdane Slovenke, ki bodo z vzornim svojim vedenjem in temeljitim znanjem zavodu vedno na čast. C. kr. okr. šol. nadzornik Levec je izrekel kot neposredni drž. nadzorovalni organ prisrčno zahvalo požrtvovalni občini, zlasti pa g. županu, čegar osebna zasluga je, da se je šola zgradila tako lepo, moderno in točno. Skrb g. župana pa bodi, da poskrbi obč. svet tudi za druge javne mestne šole. Lani je bilo ljudskošolskih otrok 5004 in samo iz okolice jih je bilo 500. V zadnjih 15 letih je zgradila mest. obč. 3 šole ter žrtvovala zanje okoli 1/2 milj. K. Vzlic tem pa so še tri velike mestne ljudske šole brez svoje strehe, ves vshodnji del mesta z Vodmatom pa je brez vsake dekliške šole. Ker so vse sedanje šole prenapolnjene, bode morala sezidati občina več, a manjših šol v raznih okrajih. Končno je apeliral govornik na stariše, naj vzgajajo otroke vzajemno s šolo ter podpirajo učiteljstvo. Učiteljstvo pa naj vpelje po vzgledu drugih mest konferenco s stariši, da jih pouči o ciljih šole ter da izpozna sam milieu, v katerem vzraščajo otroci. Učiteljice naj se posvečajo docela svojemu stanu ter naj težé le za tem, da vzgoje v svojih učenkah poštene Slovenke in državljanke. Na to se je učenka VIII. razreda, Marica Vodusek, prav lepo zahvalila g. županu in občini

Dalje v prilogi.

za novo šolo, ki položi zopet nov temelj narodni izomiki slovenske ženske mladine. Končno se je spominjal gosp. župan pospeševatelja vseh šol, Nj. Veličanstva cesarja ter pozval prisotne, da zakličejo trikratno Slava! Po tem slavlju so si prisotni ogledali šolsko poslopje, ki je po svoji modernosti in praktičnosti pravi biser mestnih šol!

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes se ponavlja veličastna Halévyjeva velika opera »Židinja«, ki se je pela v soboto prvokrat s toli lepim vspehom. — V petek, 4. t. m. bode v proslavo godu Njega Veličanstva Franca Jožefa I. v svečanostno razsvetljenem gledališču tretja predstava »Židinje«. — V nedeljo sta dve predstavi: popoldanska ljudska, in sicer narodna čarobna igra s petjem »Zaloshi godec«, zvečer pa francoska veseloigra »Coralie & Comp.« — V torek, 8. t. m. bode premiera Mrštikove drame »Mina«, zatem pa pride na vrsto Ernstov »Flachsmann kot vzgojitelj«. Še pred sredo t. m. se bode izvajali Bizetova opera »Carmen« in opereta »Mamsell Nitouche«.

— **Predavanje gđc. Kvedrove** je dalo »Slovencu« povod, da je zopet pogrel vprašanje, o katerem že danes živa duša več ne govori. »Slovenca« porečemo le to: Naj škof najprej odpravi farovške hareme — potem bomo govorili dalje. Kar se dandanes v raznih farovžih godi, mora uničiti vsak pravni čut v našem ljudstvu. Detomori v farovžih provzročili so sicer velike skandale, ali pohujšanja po njih ni bilo toliko, kakor ga je po sramotnem življenju mnogih duhovnikov, in sicer ravno tistih, ki so vsled svoje politične agitacije pri škofu v posebni milosti. Tu naj škof začne pometati, potem pa mej svojo žlahto.

— **Volitev v okrajno bolniško blagajno ljubljansko.** Pri volitvi delegatov, ki se je vršila zadnje in predzadnje nedeljo, so socijalni demokratje s podporo narodno-naprednih članov zmagali in bodo torej dr. Brejce & Comp. morali zapustiti prijetne sedeže v bolniški blagajni. Za klerikalce, zlasti za Kregarja, je to jako hud udarec, saj dokazuje ta volitev, kako rapidno propada klerikalstvo mej delavci.

— **Klerikalci v konsumnih društvih pa trgovci narodno-napredne stranke.** Piše se nam: Hudobija, s katero so pred par leti jeli nastopati nezreli kaplani in mladi župniki proti zavednim narodnim trgovcem po mestih, trgih in vaseh, ni imela do zdaj posebnega uspeha, pokazala pa je svoje roge — kmalu! Ko so se pričela ustanavljati konsumna društva, takrat je neuko in terorizirano ljudstvo mislilo, da se bliža drugi Mesija na svet, in da bo mana z jasnega neba letela na to preslepljeno ljudstvo; — a prišla so konsumna društva, prišli so kaplani in župniki nad to ljudstvo prešat iz njih deleže, a kmalu za tem prišla je tudi pošast v podobi — prevare! Danes že v mnogih konsumih — podgane zapuščajo kište, ljudi pa spreletava strah po udih in — žepih. Narodno-napredna stranka je za svoje bojkotirane trgovce in obrtnike ustanovila pribežališče v »Trgovskem in obrtnem društvu za Kranjsko«, ki brezozirno nastopa proti imenovanim katoliškim goljufom v raznih slučajih, ki obsegajo navadno — sleparstvo! Klerikalci zato kar jeze sikajo pred tem naprednim društvom! — Kaj vse je to društvo spravilo na dan o tem klerikalnem švindlu! Devet desetink teh društev prelamlja pravila in uganja švindla. Nekaj se ga je že udušilo, ostali pa se še bo. — Toda — če bi »Trgovci in obrtniki« z dežele ganili se in za svoje interese se boljše organizirali, bi bila ta klerikalna lumparija kmalu zadušena. Za danes le pristavljamo: Kakor bo napredna stranka poskrbeti morala za politični pouk mej narodom, n. pr. z ustanovitvijo, recimo, političnih društev za vsak okraj, tako bo tudi trgovcem in obrtnikom na deželi šla na roko, ko se bodo resno lotili dela za svoje interese. Načrti se pa pripravljajo za jedno kakor drugo. Ali — ker zdaj imenovano društvo že obstoji, naj se ga vsak tak trgovec tudi oklene. Društvo ima že lepe uspehe pokazati po deželi, to

vedo dotični člani dobro, zatorej: Složno na delo in k društvu!

— **„Zveza slovenskih posojilnic“** ima v četrtek, dne 17. oktobra 1. 1901 ob 10. uri predpoldne v »Narodnem domu« v Celju svoj redni občni zbor. Pri občnem zboru ima vsaka »Zveza« stojišča posojilnica le en glas ter sme biti zastopana po pooblaščenju. Udeležiti občnih zborov se sme pa tudi vsak član v »Zvezi« stojišče posojilnice, toda le pri posvetovanju, ne pa pri glasovanju.

— **Slovensko bralno društvo v Trzinu** je na občnem zboru dne 29. pr. m. izvolilo sledeči odbor. Predsednik g. Lenart Klofutar, podpredsednik g. Mihael Debelak, tajnik g. Fran Zorec, blagajnik g. Josip Vidmar, odborniki: gg. Franc Borštnik, Franc Deu, Rihard Mally in Rajmund Pollak.

— **Nesreča.** Na žagi Antona Kobija v Borovnici je ponesrečil delavec Jos. Peršin. Ranjen je bil na žagi tako, da je drugi dan umrl.

— **V Podstrani pri Toplicah** je neka ženska pustila svoja dva otročiča sama v sobi. V odsotnosti matere se je vnela neka slama in sta se oba otroka zadušila.

— **V vodi se je zadušil** Mihael Fakin iz Potoške vasi. Fant je bil božjasten. Ko je iz Potoka zajemal vode, vrgla ga je božjast v potok in se je fant v njem zadušil.

— **Nezgoda na železnici.** Danes ponoči je povozil tovorni vlak št. 162 pri čuvajnici št. 801 blizu Divače pomožnega čuvaja Antona Spetiča. Zmečkalo mu je obe nogi pod koleno. Ponesrečenca niso vzeli na tovorni vlak in mu takoj preskrbeli zdravniške pomoči, marveč ga je šele prvi osebni vlak pripeljal v Ljubljano, da bi se bil oddal v deželno bolnico. Toda ponesrečenec je med vožnjo med Logatcem in Borovnicami umrl, ker mu je otekla kri. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

— **Dva zamaknjena kmeta.** Včeraj popoldne sta bila dva kmeta tako zamaknjena v studiranje loterijskih števil, da nista videla in ne slišala rešilnega voza, ki je pridrdral v ulico. Voznik ni mogel konj takoj ustaviti in so ti podrli jednega kmeta — Antona Laznika iz Slov. Bistrice — na tla in ga povozili. Kmet ni bil znatno poškodovan. Voznik ga je hotel koj naložiti na voz in ga odpeljati v bolnico, pa kmet tega ni maral in se je šel raji domov zdraviti. Popred pa je še menda stavil v loterijo.

— **Kamenje so lučali v vlak.** Ko je včeraj zvečer dolenski osebni vlak vozil skozi presek v Hradeckega vasi, so neznani zlikovci lučali kamenje v vlak in jeden kamen je priletel v okno poštne voza in ubil šipo. Policija zasleduje storilce.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe. Telefon števil. 99.** Od 20. do 26. septembra je dela iskalo 10 moških delavcev in 55 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 10 moškim delavcem in 44 ženskim delavkam. Stanovanja 2 najemnika letnih stanovanj, 1 najemnik mesečne sobe, 2 stanovanji ste bili oddani; 87 delavcem je bilo 55 odprtih služb nakazanih in v 38 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 7 moških delavcih in 31 ženskih delavkah. Od 1. januarja do 26. septembra je došlo 2200 prošenj za delo in 2063 deloponudeb, 3490 delavcem je bilo 2076 odprtih služb nakazanih in v 1350 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 trgovski pomočnik (meš. blago), 1 najemnik gostilne, 1 hotelski sluga, 3 konjski hlapci, 10 voznikov za les, 1 vrtni delavec, 2 natakariji, 2 gostilniški kuharici, 5 navadnih kuharic, 3 sobarice, 6 deklic za vsako delo, 10 deklic k otrokom, 5 kuhinjskih deklic, 4 deklice za kmetška dela, 2 postrežkinji. Službe iščejo 1 knjigovodja, 1 korespondent, več blagajničark, 1 hotelska kuharica, 1 gozdar, 1 vrtnar. Iščejo se stanovanja z 1 do 4 sob.

— **Važen stroj.** Ni ga menda važnejšega stroja, ki bi se v vsakem oziru skazal tako koristnega, kakor »Original-Singer šivalni stroj«, ki se uporablja v najrazličnejših proizvodnjah in vselej z najboljšim uspehom. Osobito je v izdelovanju perila postal Singerjev stroj takorekoč ne-

izogibno potreben pripomoček, katerega naše dandanašnje izdelovanje nikakor ne more pogrešati brez znatne škode. Omenimo tu le stroje za nabiranje (gubanje) kordelnih šivi, stroje za napravlanje luknjic za gube, za riglece in za votlo obšivanje, stroje za popravlanje (krpanje) perila in zaves itd. Izvanredno veliko pa prisluži »Singerjev-nacionalni stroj« pri napravlanju gumbnih luknjic, ki more napraviti blizu 1000 gumbnih luknjic, ako se stroj goni z nogo; to število pa se še poveča, ako se stroj goni z mehaniko. Kar se pa tiče ravno omenjenega mehaničnega gonila, izdeluje tvrdka Singer & Comp. Gleichstrom-elektromotorje z močjo kakor $\frac{1}{10}$ do 20 konj, poleg sekcijonalne močne gonilne uprave. Tovarnar ali velikoobrtnik posluževal se bo pred vsem te poslednje, dočim se male obrti popolnoma zadovolje z enotnim gonilom šivalnih strojev po $\frac{1}{10}$ ali $\frac{1}{7}$ H. P. motorjev, na pr. pri zgoraj omenjenih krpalnih delih. Ti slednji motorji so vsled svoje velike izdelovalne zmoglosti, zraven pa minimalne uporabe električnega toka (pri $\frac{1}{10}$ H. P. kakih 14 h. na dan) po največ delavnih razširjeni in stroški za nabavo takega elektromotorja so kmalu in dobro povrnjeni. Ne glede na to, da se za kakih 30% več izdelava, kakor če se stroj goni z nogo, ima še gonitev stroja z elektromotorjem to izvrstno prednost, da more dotična šivilja svojo popolno pazljivost obrniti na predležeče delo in čas izdelovanja se s tem jako skrajša.

— **Vzdihljaji urednika.** Kako težko je urejevati list tako, da bo vsem naročnikom prav, o tem piše neki angleški list pol v šali, pol resno: Ako je v listu preveč politike, ga nikdo noče; ako je je premalo, ga zopet nikdo noče. Ako so članki predolgi, niso prebavljivi, ako so prekratki, imajo premalo v sebi. Ako so črke premajhne, pravijo, da so nečitljive, ako so prevelike, je zopet prigovarjanje, da ima list malo vsebine. Ako donaja brzojavke, pravijo, da lažejo, ako jih ne prinaša, pravijo, da se zadržujejo iz politične špekulacije. Ako piše o mestu, kriče na deželi, da se na njih ne misli, če piše o deželi, se mesto »dolgočasi«. Ako se nepristransko poroča o kakem zboru, pravijo, da se hoče polniti prostor. Ako urednik zahaja v cerkev, je takoj klerikalec, ako ne zahaja, tedaj je brezverec — ateist! Sploh je malokateri urednik čitateljem po volji, zadovoljiti pa jih ne more nikdo! Nam se zdi, da ni samo na Angleškem tako.

— **Miloščinar ruskega carja.** Že pred mesecem, dne 26. avgusta, zgorelo je poljsko mestece Wysztyniec na nemški meji in te dni jim je prinesel nemški cesar, zares jako originalen vladar, 5000 rubljev od carja za pogorelce. Seveda je k njim najpoprej govoril ter končal: »Na zdorovje Jega Veličestva, gosudarja Imperatora Nikolaj! Hurá!« — Nemški listi niso s to najnovejšo službo svojega cesarja posebno navdušeni, ker se s tem baje Viljem preveč batjušku ponuja. Drugi listi pa si mislijo tudi to svoje in občudujejo Viljemovo »vsestranost«.

— **Nečloveški čin.** V vasi Tisi ob Fran-Josipovi železnici je umoril že pred tedni na bestialen način hlapec Josip Alex služkinjo Marijo Auerbacher; a zve delo se je za ta zločin šele sedaj. Nesrečna žrtev je odšla 5. m. m. od doma, češ, da hoče obiskati prijateljico; a vrnila se ni več. Menili so vsi, da je po poti zašla ter padla v Dunavo. Pred par dnevi pa so našli ob Dunavi mrtvo dekle, ki je tičalo do pasa v močvirju. Komisija je dognala, da bi imela postati v kratkem mati ter da je umorjeno z nožem. Dognalo se je tudi, da je umorjenka Marija Auerbacher ter da jo je umoril nje ljubimec Alex, ki jo je potem vrgel v Dunavo.

— **Požar v Galiciji.** Iz Vratislave javljajo: Strašen požar je uničil predvčerajšnjim gališko obmejno mesto Balin v okraju Chrzanov. 340 poslopij je popolnoma zgorelo.

— **Vezuv bljuje.** Od 26. m. m. Vezuv zopet bljuje ter meče iz sebe jako velike množine lave.

— **Kneževska anarhista.** V Rimu je zasledilo redarstvo nedavno ruskega kneza Vladimirja Nekašidje in njegovo soprogo, katera sta bila že davno pregnana iz Italije, ker sta jako nevarna

anarhista in nihilista. L. 1887. je bil knez Nekašidje obsojen v Rusiji na smrt radi zarote proti ruskemu carju, a se je srečno umaknil preko meje. Leto zatem pa je bil prognan iz Francoske, ker je izgotavljal bombe. Sedaj je prišel zopet v Italijo, dasi je iz nje prognan.

* **Vojna v Južni Afriki in dovtipi.** Vojna v Južni Afriki podaja mnogo snovi operetnemu libretistu. Naravno je torej, da prinašajo tudi politični listi mnogo dobrih in slabih dovtipov na račun Angležev, zlasti pa na račun Kitchenerja. Tudi angleški listi brijejo norce iz Kitchenerjevih poročil z bojišča. Iz množice teh satiričnih dovtipov naj navedem nekaj brzojavk iz Južne Afrike: Najnovejše Kitchenerjevo poročilo: Ponedeljek: Z uspehom smo zgrabili Bure in nato zmagovito pobegnili. — Torek: Polkovnik O' Connor je zagledal nakrat 3 Bure pred seboj. 45 jih je ujel in potem boj pretrgal, da bi ga premoč ne udušila. — Sreda: Polkovnik Eliot mi sporoča, da ni zadel pet km pred Rhinocerosfonteinom na nobenega Bura ter zmagovito vzdržal svojo pozicijo. — Četrtek: V dokaz, kako se Buri umikajo povsod, sporočam, da je izmed 45 ujetih Burov uteklo 43. — Petek: Ostala dva Bura sta se formirala v 8 kolon, ki so nevarni generalu Frenchu. Nujno prosim pomoči, ker čete, ki so mi na razpolago, docela premaganega sovražnika ne morejo več krotiti. — Sobota: Izdal sem novo proklamacijo ter ujel čredo volov. Sedaj so voli na moji strani. — Kitchener javlja: Včeraj sem presenetil taborišče. Prestrašeni Buri so jo udrli za nami. — 2. sept. Naše mule so krasne živali. Četa tatinskih Burov je ugrabila večje število naših mul ter jih odvedla v taborišče Delareya, ki je vskliknil: »Zares, takih oslov, kakoršni so v angleškem taboru, ni nikjer več!«

Književnost.

— **„Novo Sunce“**, mjesečnik za proučevanje psihičkih pomena. Ureduje dr. Hinković. Izšla je peta številka za listopad s sledečo vsebino: Materializem, i za što se proti njemu borimo. — Biskup senjski kao soblast. — »Uroci« i službena znanost. — Razno (dr. Mikulčić. Predavanje o spiritizmu. Kako je Tolstoj umirao). — Predplata se šalje dr. Hinkoviću u Zagreb, a iznosi do konca godine 2 K, a do konca lipnja 1902 — 4 K. Novi naročniki dobe brezplačno vse doslej izišle številke.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 1. oktobra. V sinočni seji obč. sveta se je zgodil nezasišan škandal. Lahi so dejanjsko napadli slovenska obč. svetnika dr. Rybača in Vatovca in ju siloma vrgli iz dvorane. Povod temu je dal govor dr. Rybača zastran neudeležbe občine pri pogrebu škofa Šterka. Ker župan v svojih naznanilih ni pogreba omenil, se je oglasil dr. Rybač, rekši, če morda župan sklepa magistratovega zategadelj ni naznanil, ker se ga sramuje. Rybač je rekel, da je škof v svoji oporoki prosil odpuščanja vse, katerim je kdaj storil kako krivico, a niti te prošnje ni laška stranka hotela slišati, ker ne pozna Boga ljubezni in odpuščanja, ampak samo židovskega Boga sovraštva in maščevanja. Ne vem kakšen namen je imela demonstracija mestne delegacije, gotovo pa je bila demonstracija nesrečna. Nikjer v civiliziranem svetu se pri pogrebih ne delajo demonstracije. Če ste hoteli kako resno demonstracijo uprizoriti, pa bi bili ostali doma, kakor ostajate 18. avg. in 4. okt. Ali za resne demonstracije vi niti poguma nimate. Te besede so uplivala na Lahe kakor bi jih bil kdo s pasjim bičem usekal po nosu. Lahi so začeli vpiti in razgrajati in groziti Rybaču s pestmi. Vpili so: Vohun! Policaj! Denuncijant! Hrup je bil velikanski. Rasovitch je izjavil: Ali mora Rybač ven ali gremo mi. — Rybač je hotel govoriti: Klici: Drugače ne sme govoriti, kakor če prekliča. Rybač: Kar sem

Vam imel povedati, sem Vam že povedal, to mi zadostuje. Tudi galerija je razgrajala tako, da jo je moral župan pustiti izprazniti. V pavzi je šel župan nagovarjat Ryba, naj prekliče svoje besede, a Ryba tega ni hotel storiti, rekši: Kar sem povedal, je gola resnica. Vi nimate poguma, napraviti pošteno demonstracijo. Ko se je zopet začela seja, je stari židov Luzzatto zahteval, naj Ribar prekliče, sicer store Lah, kar jim ukazuje njih dostojanstvo. Ryba ni preklical, rekši, da ni imel namena razžaliti kako osebo, da pa so to fakta, kar je on navedel. Ryba svojega govora niti končati ni mogel. Kakor psi se je zagnalo kahih 20 Lahov na njega. Obč. svet. Vatovca mu je priskočil na pomoč, a dva proti veliki večini nista mogla ničesar opraviti. Lah so Ryba in Vatovca siloma vlekli iz dvorane in ju ven vrgli.

Budimpešta 1. oktobra. Danes so se začele državnoborske volitve. Celo v stari Budi mora vojaštvo stražiti volilne komisije. Razburjenost je v vsi deželi naravnost nepopisna.

London 1. oktobra. Angleži trde, da so pri trdnjavi Itali dosegli veliko zmago, da je bilo več sto Burov ujetih in 300 ubitih.

Narodno gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca septembra 1901 uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 752 strank 317.241 K 26 h, 704 strank pa dvignilo 421.316 K 73 h. V III. četrtletju 1901 dovolilo se je 69 prosilcem posojil na zemljišča v skupnem znesku 159.206 K 32 h.

— **Mestna hranilnica v Kamniku.** V mesecu septembru 1901 je 73 strank vložilo 44.500 K 01 h, 8 strank vzdignilo 1.367 K 33 h, 8 strankam se je izplačalo posojilo 4.150 K, stanje vlog 126.142 K 54 h, denarni promet 104.998 K 28 h.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.
Dobiva se v (27—39)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Se dobiva povsod!!
Kalodont
neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Javna zahvala.

Prostovoljno gasilno društvo v Stariloki usaja se po dovršeni zgradbi gasilnega doma izrekat tem potom presrečno zahvalo vsem p. n. dobrotnikom, ki so s prispevki v denarjih, z obilnimi darili raznega gradiva posebno pa lesenine, ter z brezplačnimi vožnjami in delom to zgradbo pouspešnovali in omogočili.

Prireditelj slavnostnega blagoslovljenja nove stavbe mora se zaradi neugodnih vremenskih razmer in poznega časa za sedaj opustiti. Odbor pridruži si pa pravico to slovesnost v prihodnjem letu prirediti in pri tej priliki svojo zahvalo ponavljati. (2129)

V Stariloki, dne 29. septembra 1901.

Odbor.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 206,3 m. Srednji vršni tlak 756,6 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Motnina v 10 urah
30	9. zvečer	743,7	13,3	sl. svzhod	jasno	
1.	7. zjutraj	743,6	9,5	brezveter.	megla	
	2. popol.	741,6	20,0	brezveter.	del. oblak.	0,0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 13,7°, normala: 12,9°.

Dunajska borza

dne 1. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98°50
Skupni državni dolg v srebru	98°30
Avstrijska zlata renta	118°85
Avstrijska krona renta 4%	95°50
Ogrska zlata renta 4%	118°30
Ogrska krona renta 4%	92°25
Avstro-ogrski bančni delnice	1628—
Kreditne delnice	611—
London vista	239°55 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117°22
80 mark	23°44
80 frankov	19—
Italijanski bankovci	91°80
C. kr. cekini	11°31

Mesto posebnega oznanila.



Fran Pröckl javi v svojem, kakor tudi v imenu svojih bratov, vsem sorodnikom, prijateljem in znanem tužno vest, da je Vsemogočnemu Bogu dopadlo, našega preljubljenega, nepozabnega očeta, gospoda

Frana Pröckl

dne 1. oktobra 1901 ob 1/3. uri po noči po kratki, mučni bolezni v starosti 64 let v boljše življenje poklicati. Telesni ostanki dragega rankega bodo v sredo, dne 2. oktobra, ob 4. uri popoldne v deželni bolnici slovesno blagoslovljeni in potem na mirovdvoru sv. Krištofa v lastnem grobu k večnemu počitku položeni.

Sv. zadušne maše bodo se darovale v župni cerkvi Marijinega Oznanenja. Rankega priporočamo blagemu spominu. (2137)

Ljubljana, dne 1. oktobra 1901.

Zahvala.

Vsem cenjenim prijateljem in znanem, ki so nam ob smrti našega preljubljenega, nepozabnega soproga in očeta, gospoda

Frana Sarka

svoje sočutje tako tolažilno pokazali, kakor tudi onim, ki so draga rankega k zadnjemu počitku spremili, osobito g. županu Iv. Hribarju, g. hranilničnemu načelniku Josipu Lukmanu, hranilničnemu ravnatelju dr. Josipu Suppanu z gg. uradniki kranjske hranilnice, sl. krojaški zadrugi in krojaškemu bolniškemu društvu ter za krasno venco izrekamo svojo najpriščnejo zahvalo.

V Ljubljani, 30. septembra 1901. (2131) **Žalujejo ostali.**

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXI. (1901).

Izhaja po 4¹/₂ pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h. 47

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Guberjev vrelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajalnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah.
HENRIK MATTONI, Dunaj,
c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

Prodajalka

uže nekoliko izvežbana, ki je tudi dobra šivilja ter zmožna slovensčine in nemščine **išče službe** v večjem kraju na deželi. Več se izve v mestnej posredovalnici za delo in službe. (2123—1)

Priznana naravna

istrska vina

pošiljata po nizki ceni (2010—6)

Rebec & Zalaznik, Pulj.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo
Želodčno tinkturo
lekarnarja Piccoli
v Ljubljani
dvornega založnika
Nj. Svetosti papeža



kot **želodce krepčujoče** in tek vzbujajoče, dalje kot **prebavljeno** in **telesno odprte** pospešujoče sredstvo posebno onim, ki trpi na navadnem **telesnem zaprtju**.
Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po 12 in več stekleničic. (1368-45)

Šivalnih strojev

tovarniška zaloga
IVAN JAX
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.
Zastopstvo
najbolje renomiranih
Dürkopp - koles
(951—22) in
Waffenräder.



Ženitna ponudba.

Trgovec, 29 let star, v lepem tigu, s 60.000 K premoženja, se želi poročiti s gospodično 20 do 30 let staro. Veliko denarja ni potrebno, ampak znanje v gospodinjstvu, pridnost in veselje za trgovino. (2083—3)
Resne ponudbe slika, katera se zopet vrne, blagovolijo naj se poslati pod S. B. št. 10.000 upravnistvu „Slov. Naroda“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marjine vane, Hebr, Franzove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Prage, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 41 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 25 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1393)

Hiša

s sedmimi stanovanji, z 2 velikimi kleti, hlevom itd., se prostovoljno proda na Javorniku št. 2. (2084—4)
Več pove **Anton Žumer**, posestnik in trgovec na Javorniku št. 9.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 375

Prava srebrna remontoarka . . . „ 580

Prava srebrna verižica . . . „ 120

Nikelnasti budilec . . . „ 195

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pism. (2611—83)

Ilustrovani katalog zastoj in poština prosto.

Lepo posestvo

obstoječe iz enonadstropne, z opeko krite hiše, v dobrem stanju, in male hiše poleg nje z gospodarskimi poslopji (hlevi, pód, svinjaki i. t. d.) in okoli 20 oralov zemljišča (njive, travniki in prav lepi gozdi z lesom za sekanje)

se prodaja pod ugodnimi pogoji.

Hiša je ob živahni cesti v lepem kraju Savske doline, pol ure od postaje Zidani most; za hišo je prostoren vrt. Hiša ima koncesijo za gostilniško obrt, pripravna je pa tudi za mesarijo ali trgovino. Več se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“.

(2082—3)

Čudezna svetiilka.



Wunderlampe.

A. Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcalov, šip itd. itd. po najnižjih cenah. 40

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 2

— priporoča: —

Povsod znane „Dunajske želodčne kapilice“, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K. Baby-puder, priljubljen in jako cenen trošilni prašek za otroke, 1 majhna škatljica 30 h, 1 večja škatljica 50 h. Menthol-prašek za zobe, jako dober in neškodljiv, v plehastih škatljicah a 60 h. K temu Menthol zobna in ustna voda (tudi zoper zobobol), uničuje slab duh po kađenju in jedilih. 1 v. stekl. 1 K.

Tudi se v lekarničnem laboratoriju izdelujejo **zanosljivo močna, čista kemična**

sodovica in pokalice.

S cenami lahko konkuriram z vsako trdiko.

Lastnik: 40

Mr. Ph. Mardetschlaeger, lekarnar in kemik.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd. 40

po na nižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.

Blekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 40

Vnanja naročila se točno izvršé.

Kdor kupuje

sukneno blago

ogleda naj si novo urejeno sukmeno skladišče trdke

R. Miklauc

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5

kjer se lahko prepriča o

cenah brez primere.

Glavno skladišče

Loškega ševiot (sukna)

katere blage je znano dobro in se prodaja po tovarniških cenah.

Sukneni ostanki

različnih vrst za polovico cene.

Vzorce pošilja na zahtevanje poština prosto.

**Prporočam svojo veliko zalogo
jesenskega in
zimskega blaga
vsake vrste.**

Vzorci na zahtevanje pošt-
(2015-5) nine prootli.

Anton Schuster
"pri Bončku"

Ljubljana
Špitalske ulice 7.
Salonik za udobje c. hr. piv.
jušne železnice.

Cene brez konkurence.
**Velika zaloga
jopic, ovratnikov
in plaščen**
za gospe in deklice.
→ **Okusno narejene bluze.** ←

Spretnega krojaškega pomočnika

za žakete in salonske suknje, kakor tudi

učenca (2121-3)

iz boljše rodbine sprejme takoj

Fran Kraigher

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 5.

Ravno so došli:

Slaniki iz baltičkega morja,
Znojemske kumare, kavijar,
Pfefferoni (španski poper),
malinski hren, marelični sok,
sok iz brusnic.

Dalje se vsak dan prodaja od zdravnikov
priporočano (2092-4)

pasterizovano čajevo maslo.

Kham & Murnik

trgovina s špecerijskim in delikatesnim
blagom in vinarna.

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjlm oče-
som, žuljem itd. itd.



Glavna zaloga:

L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.

Zahte-
vajte **Luser-jev** obliž
za turiste
po 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (627-26)

Potovalca

proti stalni plači išče **tovarna na
Kranjskem.** Italijansko govoreči ima
prednost. (2136-1)

Več pove upravnistvo »Slov. Nar.«.

1 ali 2 učenca

sprejme

U. Cotman

trgovina s papirjem, v Ljubljani,
Mestni trg. (2108-3)

Prodaja posestva.

Posestvo v **Špičniku**, pošta Pesnica
(na Štajerskem), prej **Miklautz-ovo
zemljišče**, se prodaja pod ugodnimi po-
goji zelo ceno. Posestvo obsega 52 skupaj
se držačih oralov zemlje. Tega zemljišča
pa je: 8 oralov vrta, čez 3 orale vino-
grada, 12 oralov gozda, 18 oralov njiv,
10 oralov travnikov, zraven pa še gospodsko
stanovanje, gospodarska poslopja, žgalnica,
eno poslopje za svinjerejo in ena vincarija,
vse v dobrem stanu. Zadnje more se
kupiti z inventarjem ali tudi brez njega.
Od okrajne ceste je oddaljeno 10 minut.
Cena 10.500 gld. (2097-2)

Kdor želi kupiti, naj se sam zgledi
pri posestniku v **Špičniku**, pošta **Pes-
nica.**

Na Primorskem blizu kranjske meje in ko-
lodvora nove železnice se da v najem za 5 let

lepa hiša

s 3 nastropji, koja je primerna za inženere ali
za krčmo in za prodajalnice. Kdor želi vzeti v
najem, naj se oglasi za naslov pri upravnistvu
»Slovenskega Naroda« v Ljubljani. (2135-1)



(1912-8)

KADILCI!

**ZAHTEVAJTE POVSOD
CIGARETNE PAPIRČKE**

V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA

KATERI SO MAJBOUŠI OD VSEH DRUGIH

GLAVNA ZALOGA:

JOS. ŠTOKA-TRST



Glavno zastopstvo za Ljubljano in okolico

ima trrdka (1929-8)

Iv. Bonač v Ljubljani.

Stenografa

vsprejme takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

Plača po dogovoru.

(2134-1)

Spretni prodajalci

kateri so sposobni za **depoziterje** za
pivo in morejo položiti jamščino ter
imajo posebno dobra priporočila, **sprej-
mejo se takoj.** (2133-1)

Ponudbe na upravnistvo »Slov. Nar.«.

Mizar ska zadruga

v Sent Vidu pri Ljubljani

se priporoča slav-
nemu občinstvu v
naročitvah

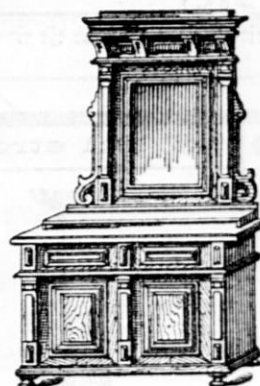
raznoverstne

temne in likane

sobne

oprave

iz suhega lesa, so-
lidno izgotovljene po
lastnih in predlože-
nih vzorcih.



V prav obilno naročitvah se priporoča

Josip Arhar

(502-32)

načelnik.

Američanski skrob na lesk

Fritz Schulz jun., Actiengesellschaft

Lipsko in Heb (Eger)

zajamčeno prost vseh škodljivih snovlj.



Zlata svetinja
Pariska razstava
Pariz 1900.

Ta doslej neprekošeni skrob se je prav izredno obnesel; ima v sebi
vse za dober uspeh potrebne snovi v **pravem razmerju**, tako, da je
vporaba **vedno gotova in lahka.** Zaradi mnogih ponarejanj naj se
pazi na gorenjo tovarniško znamko, ki je natisnena na vsakem zavoju.
Cena zavoju 24 vinarjev. Dobiva se v skoro vseh špecerijskih in
drogerijskih trgovinah in prodajalnicah mila. II. 2 (2065-1)

Za jesensko dōbo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko
zalogo potrebščin za stavbe: portland in roman cement, železo za vezi, storje,
traverze, železniške mine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodo-
vode, štedilnike (Sparherde). (428-32)

Potem poljedelske stroje: slamoreznilce, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane
močne pluge, stroje za posnemanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše trombe
za gnojilce, in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje.
Nagrobne križe, vile kotle, jeklo za svedre, tehlice in uteže, kakor
veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

trgovina z železnino in špecerijskim blagom.

Ljubljana,

Marija Terezije cesta št. 1, poleg gostilne Figovec.

Zastonj

se sicer nikjer ne dobi gotova obleka, toda **zelo po ceni** v

„Angleškem skladišču oblek“

v Ljubljani

vogal sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

P. n. občinstvo se opozarja, naj si ogleda velikansko zalogo **gosposkih**
in **deških oblek**, prevlečnikov, sportnih in zimskih suknj,
jesenskih in zimskih suknj, jesenskih in zimskih havel-
okov jako fino izgotovljenih, dalje so v zalogi **damske obleke:**
Jope, Double-ovratniki, paletoti, dežni plašči, kostumi,
kožušno blago (kolirji in mufl) in **bluze** le po najnovejšem kroju in
vse po čuda nizkih tovarniških cenah. Pri tem ogledu ni nihče
zavezan kaj kupiti.

Blago na izbero se po želji povsod odpošilja brez poštnega povzetja.

Naročila po meri izgotavljajo se na Dunaju točno, fino in jako ceno.

Spoštovanjem

(2119-2)

Oroslav Bernatović.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznoverstne
uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unit.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baretov. 40

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta



priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budlik in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinjše
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 40

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljno-
gledov, kakor tudi vseh
optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila
in vnanja naročila točno in ceno.

40

Suknenih ostankov vedno veliko v zaogi.

**Za jesensko in
zimsko sezono**

se priporoča trgovina s suk-
nenim, platnenim in manufak-
× × × turnim blagom × × ×

Hugo Ihl

× × × v Ljubljani × × ×

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

GRİČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice 9

naznanjava najljubljenejšim svojim p. n. odjemalcem, da imava

za prihodnjo zimsko sezono v konfekciji za dame najnovejše modele

v veliki izbi v zalogi in prosiva, da naju v prav mnogem številu počasté, zagotavlja najcenejo in najsolidnejšo postrežbo. Ilustrovani ceniki na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

Pozor!

Prevzel sem za prodajo od slovite izdelovalnice za modne izdelke na Dunaju več komadov (2130-1)

gospejskih klobukov

najnovejše pariške mode in opozarjam na to ugodno priliko p. n. velecenjene dame. Prodajalnica: Hotel Greiser.

Kupi se takoj

dobro ohranjena oprava za manufakturno, galanterijsko in špecerijsko trgovino, isto tako železna zapora, kakor: vrata, okna itd. (2103-3)

Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«

Specijalna trgovina za kavo Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

kave Santos dobrega okusa po gld. 1— kilo priporoča
" Nellighery aromatično-krepkega okusa " 140
" Piraldy najfinejšega okusa " 160
Poštne poslatve po 5 kil franko.
Vsakovrstno špecerijsko blago v najboljši kakovosti. (12-186)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Tesarski pomočniki

(cimpermani)

se sprejmó proti dobremu plačilu pri (2128-2)

Josipu Lehner-ju

tesarskemu mojstru v Ljubljani.

Velika zaloga pohištva

temnega in poliranega v različnih slogih, dobro sušenega lesa po prav nizkih cenah

priporoča

(1922-7)

Fran Burger

tovarna pohištva

v Spodnji Šiški.

Razglas.

Vsled nadvarstvenega dovoljenja se ponudbenim potom najboljšemu ponudniku:

1. **proda** v zapuščino Helene Mally spadajoča **zaloga mešanega blaga** prot. firme Herman Mally & Comp. v **Spodnji Idriji**, toda ne pod cenilno vrednostjo, ki se je pri sodni inventuri zapuščine določila na 17.058 K 53 h;

2. **da v najem** oziroma zakup za dobo 6 let za letno najmanjšo zakupnino 1600 K **prodajalnica, gostilna in vse posestvo**, obstoječe iz hiš st. 17 in 46 v Spodnji Idriji z gospodarskimi poslopji in nekaj sveta.

Blagovna zaloga je dobro založena s kurentnim, ne obležanim blagom, ki je cenjeno pod nakupno ceno. Prodajalnica in gostilna ste v lepi novi hiši na najugodnejšem mestu za trgovino, na kar se opozarjajo podjetni trgovci, ki bi se hoteli ondi naseliti.

Ponudbe, ki naj obsejajo tudi način poravnania kupnine in jim je treba priložiti tudi 10% cenilne vrednosti kot **varščino**, sprejema do vštete 7. oktobra t. l. pooblaščenec varuha **dr. Fran Horvat, c. kr. notar v Idriji**, ki daje tudi nadaljnja pojasnila in vpogled inventarnega zapisnika, za kojega morebitne nedostatke se pa pri prodaji ne jamči.

Dokler varstveno oblastvo ml. dedičev ne določi, čegava ponudba se sprejme, ne more nobeden ponudnik podane ponudbe umakniti. Ako se skesa ponudnik, čegar ponudba se je sprejela, zapade položena varščina. S ponudbo se ponudnik podvrže navedenim pogojem. (2089-3)

Pri strokovnjaku se kupuje najceneje.

Kdor potrebuje

elektr. razsvetljavne predmete

in

razsvetljavne predmete za plin

naj si iste omisli samo pri podpisnem.

Lastna fabrikacija

ali izdelki svetovnoznane tvrdke **bratov Brüner na Dunaji**, od katere so vedno v zalogi vsi razsvetljavni predmeti, kakor tudi material za električno razsvetljavo.

Pri večjem nakupu se podaljšanja, skrajšanja in manjša popravila izvršujejo brezplačno.

Stari lestenci (lustri) se po ceni prenarejajo za električno razsvetljavo. (3132-1)

Leopold Tratnik, pasar

Sv. Petra cesta št. 27.

Točna in reelna postrežba.

Proda se 600 hektolitrov

Plešiviškega grozdja ali mošta

raznih vrst, popolnoma zdravo in zrelo grozdje po 26 K, mošt po 32 K ponujata iz lastnega vinograda

brata **Fran in Josip Horvat**,
vinogradnika v Plešivici,

pošta Jastrebarsko (Jaska) na Hrvatskem. (2120-2)

Blago za damske obleke

od najcenejše do najfinejše kvalitete

po globoko znižanih cenah
v veliki izbi.

Dalje: Zagrinjala, preproge, namizne garniture, platneno blago, svila za bluže, blago za gospode, barhanti, oksfordi, dežniki in solnčniki, kravate, bluže, srajce, belo blago in šlingerije

40%

pod normalno ceno ima

(2113-3)

Konrad Schumi, Ljubljana

Prešernove ulice št. 1.